

Lapin yliopisto

Oikeustieteiden tiedekunta

PROSESSIOIKEUS (OTM0001E)

Tentti 14.3.2024

Vastaa tehtäviin 1–2. Tentissä saa käyttää lakikirjaa tai tulosteita tiedekunnan ohjeiden mukaisesti koko tentin ajan. Kirjoita kumpikin vastaus erilliselle konseptiarkille. Käytä selkeää käsialaa ja kirjoita vain yksi rivi tekstiä konseptin mukaiselle riville. Onnea tenttiin!

Tapaus 1 (25 pistettä)

Suosittelava vastauksen enimmäispituus kaksi (2) sivua

Syyttäjä on nostanut syytteen Lapin käräjäoikeudessa liikemies Seppo Parpoa vastaan. Syytteen teonkuvauksen mukaan Parpo on syyllistynyt varkauteen anastamalla Pekka Laaksosen hallusta 30 pulloa Koskenkorvaa.

Parpo on jo esitutkinnassa lausunut olevansa kokonaan syytön sillä perusteella, että hän ei milloinkaan ehtinyt nauttimaan kulaustakaan anastamistaan pulloista, sillä poliisi oli löytänyt pulloet Parpon hallusta koskemattomina jo heti varkautta seuraavana päivänä ja palauttanut pulloet takaisin asianomistaja Laaksoselle.

Saatuaan pulloet täysin takaisin Laaksonen ei ole esittänyt mitään vaatimuksia Parpoa kohtaan.

Pääkäsittelyn alettua syyttäjä esittää teonkuvauksessa olevan rangaistusvaatimuksensa varkaudesta.

Parpo kiistää varkauden edelleen sillä perusteella, ettei ole syyllistynyt mihinkään siitä johtuen, että hän ei poliisin ripeän toiminnan johdosta ehtinyt avata ensimmäistäkään pulloa. Ja tämän lisäksi Parpo muuttaa esitutkinnassa antamaansa kertomusta siten, että hän ei koskaan edes ole anastanut viinapulloja Laaksosen hallusta, vaan on ostanut ne edulliseen hintaan tuntemattomaksi jääneeltä henkilöltä.

Kuultuaan tämän kertomuksen muutoksen syyttäjä halusi pääkäsittelyssä esittää Parpoa vastaan toissijaisen rangaistusvaatimuksen kätkemisrikkomuksesta lausuen, että ostaessaan viinapullot edulliseen hintaan tuntemattomaksi jääneeltä henkilöltä Parpo on ryhtynyt varkausrikkoksella saatuun omaisuuteen.

Kuullessaan tämän uuden rangaistusvaatimuksen Parpo ilmoitti välittömästi, että moisten uusien vaatimusten esittäminen oikeudenkäynnin aikana loukkaa hänen ihmisoikeuksiaan ja vaati, että käräjäoikeuden on ehdottomasti jätettävä kätkemisrikkomusta koskeva rangaistusvaatimus tutkimatta.

Näiden alkupuheenvuorojen jälkeen siirrytään oikeudenkäynnissä todisteluvaiheeseen. Ainoana todistajana jutussa kuullaan asianomistaja Laaksossa, joka ilmoittaa, että hän on jo niin totaalisen kylästynyt tähän oikeudenkäyntiin, että hän ei halua lausua mitään, vaan haluaa päästä kiireesti kotiin nauttimaan Parpolta takaisin saatuja viinaksia. Ja lisäksi Laaksonen lausuu, että hän ei ylipäättäen voi olla jutussa todistaja, vaan asianomistajana häntä olisi kuultava asianosaisena todistelutarkoituksessa.

Laaksosen kieltäytymisen jälkeen syyttäjä puolestaan sanoi, että mikäli Laaksonen ei lausu oikeudenkäynnissä mitään, niin sitten Laaksosen esitutkinnassa antama kertomus luetaan oikeudenkäynnissä ääneen ja tuomioistuin voi sitten hyödyntää Laaksosen esitutkinnassa antamaa kertomusta näyttönä. Tähän Parpo puolestaan lausuu, että jos Laaksonen ei suostu todistamaan oikeudenkäynnissä suullisesti, hänen esitutkintakertomuksiaan ei toden totta sovi alkaa suullisessa oikeudenkäynnissä lukemaan.

Syyttäjä ei kuitenkaan Parpon puheista välitä, vaan lukee saman tien Laaksosen esitutkintakertomuksen ääneen.

Tämän kaiken jälkeen tuomioistuin päättää julistaa tuomion. Siinä Parpo tuomitaan Laaksosen esitutkintakertomuksen ja Parpon oman kertomuksen perusteella varkauden yrityksestä 90 päiväsakkoon.

Kuultuaan tuomion Parpo ilmoittaa välittömästi siihen tyytymättömyyttä todeten, että tuomioistuin ei missään nimessä voi tuomita häntä rikoksen yrityksestä, jos syyttäjä on vaatinut rangaistusta täytetystä teosta.

KYSYMYS:

Esitä perusteltu näkemys kaikkiin tapausselostuksesta ilmeneviin prosessuaalisiin väitteisiin ja ongelmiin ja ilmoita asiaan sovellettavat lainkohdat.

Kysymys 2 (15 p.)

Suosittelava vastauksen enimmäispituus kohtaan A yksi (1) sivu ja kohtaan B kaksi (2) riviä.

- A) Kannetyypit siviiliprosessissa? (13 pistettä)
- B) OK 14:2.3:n mukaan kanteen muuttamiseksi ei ole katsottava sitä, että kanteen tueksi esitetään uusia seikkoja, ellei asia sen johdosta muutu toiseksi. Milloin asia nykytulkinnan mukaan muuttuu siteeratusta lainkohdassa tarkoitettuun tavoin toiseksi uusiin seikkoihin vetoamisen johdosta? (2 pistettä).